

MEDİNE-İ MÜNEVVERE’NİN GÜZELLİĞİ*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Ak-Televizyon izleyicileri ve Ak-Radyo dinleyicileri!

Allah’ın lütfu, keremi, selâmı, ikramı, ihsânı üzerinize olsun... Cenâb-ı Hak hem dünyada, hem ahirette cümlelerinizi süedâdan eylesin, bahtiyar eylesin, mutlu eylesin...

a. Yesrib

Peygamber SASEfendimiz’in hadis-i şeriflerinden bir demet, o gül bahçesinden bir buket sunmak üzere karşınızdayım. Taberânî’nin naklettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

إِنَّ طَيْبَةَ الْمَدِينَةِ وَمَا نَقَبُ مِنْ أَنْقَابِهَا إِلَّا عَلَيْهِ
مَلِكٌ شَاهِرٌ سَيْفُهُ لَا يَدْخِلُهَا الدَّجَالُ أَبَدًا

(طب. عن تميم الداری)

RE. 123/10 (*Inne taybete el-medînetü, ve mâ nekabün min enkâbihâ illâ aleyhi melekün şâhirun seyfehû, lâ yüdhilühe’d- deccâle ebedâ.*) *Sadaka rasûlü’llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.II, s.54, no:1269; Temîm ed-Dârî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XII, s.450, no:34893; *Mecmaü’z-Zevâid*, c.III, s.663, no:5836; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.IX, s.65, no:7922.

Sayfayı kur'a ile açtık ama Cenâb-ı Hakk'ın lütfuyla, tevâfukan karşımıza Medine-i Münevvere ile ilgili bir hadis-i şerif çıktı. Herhalde şu anda Medine'de olduğumuz için bunda da bir tevâfuk var. Bu hadis-i şerifi izah edelim. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“*Taybe* Medine'dir. Bu şehrin geçitlerinden, dağların arasındaki gediklerinden hiçbir gedik yoktur ki, orada bir melek kılıcını sıyırmış bekliyor olmasın... Yâni oranın her giriş yerinde bir melek kılıcını çekmiş bir vaziyette bekler. Deccal'ı oraya aslâ sokmazlar.”

Veyahut, (*Lâ yedhulühe'd-deccâlü ebedâ*) da okunabilir. O zaman, “Deccal oraya aslâ giremez!” mânâsına gelir. Buradaki hareke *yüdhilühâ* şeklinde olmuş ama, *yedhulühâ* belki daha uygun. Deccal buraya, bu meleklerden dolayı aslâ giremez.

Şimdi, aziz ve sevgili dinleyiciler ve izleyiciler! Bu Medine-i Münevvere diye, *münevvere* sıfatıyla; yâni nurlandırılmış, Peygamber Efendimiz'in teşrifiyle, o serâpâ nur olan nebiyy-i mürsel Peygamber Efendimiz'in mübarek zâtıyla şereflenmiş olan, bu nurlandırılmış şehir, eskiden *Yesrib* şeklinde anılıyordu.

Yesrib'deki se harfi peltek se'dir. İngilizlerin *th* harfiyle yazdığı bir harftir. Meselâ, üçüncü mânâsına gelen *third* kelimesindeki s, işte o s'dir. *Yesrib*, Peygamber SAS Efendimiz bu beldeye hicret etmeden önce bu beldenin, bu şehrin adı idi.

Bu *Yesrib* adı nereden geliyor diye araştırmalar yapmış İslâm tarihçileri ve kitaplarına kaydetmişler. *Yesrib* adı hakkında ve bu şehrin tarihte ne zaman kurulduğuna dair çeşitli rivayetler var. Rivayetlerden birisi ve kuvvetlisi: Nuh AS'ın neslinden, torunlarından bir kişi ki, adı *Yesrib* ve soyu, seceresi Nuh AS'a varıyor. O kurmuştur ve kurucusundan dolayı şehre bu isim verilmiştir.

Bu olay birçok şehirlerde görölmüştür. Meselâ, Mısırlıların *İskenderiye* sehri, İskender kurdu diye o ismi almıştır. İstanbul'a, Kostantin imar etti diye, Bizanslılar tarafından *Kostantinopol* denmiş... Yâni, bir şehrin kurucusunun ismiyle anılması olağan bir şey.

Bizim âcizâne doğduğumuz Anadolu'daki köyümüzün de adı Ahmetçe idi. Herhalde oraya cihad için gelmiş olan mücâhidlerden, Ahmetçe, (Küçük Ahmed) diye bir zâta ganimet olarak, mücahidlere taksim edilen bir arazi olarak verilmiş. Onun ismi, köyün ismi Ahmetçe... Civardaki öbür köylerin isimleri de yine şahıs isimleri; meselâ İlyas Fakih, Hüseyin Fakih gibi. Bu ne demek?.. Oraları kendilerine padişah tarafından, iktâ yoluyla verilmiş kişiler demek ama, köyün adı olmuş.

Yesrib de böyledir diyorlar, bir rivayet bu... Nuh AS'ın evlâdı tufandan sonra yayılmaya başlayınca buralara da gelmişler, buraya ilkönce yerleşmişler. Adı *Yesrib* olmuş.

Başka bir rivayette de, Mûsâ AS haccetmeye gelirken... Ki, Mekke-i Mûkerreme'nin yeri o peygamber zamanında da biliniyordu. Mâlûm ve meşhurdu, mübarek olduğu biliniyordu. İbrâhim AS'dan Mûsâ AS'a, İsâ AS'a kadar nice peygamberler hep buralara gelmişler. Bir kısmı da Mekke-i Mûkerreme'de vefat etmişlerdir. Bu rivayet benim dikkatimi çekti, onun için size de nakletmek istedim. Salı günkü tefsir derslerimizde de bu konular geçiyor. Tam Bakara Sûresi'nin ayet-i kerimelerinde üzerinde durduğumuz konular oluyor.

Mûsâ AS ashabı ile hacca doğru giderken, tabii Filistin tarafından bu tarafa doğru geldiği zaman, bu mahalle gelmişler ve bakmışlar ki, fevkalâde mümbit, sulak, yeşillik bir yer... Etrafındaki dağlardan, alâmetlerden, “Ahir zaman peygamberinin zuhur edeceği yer burası olacak!” diye sezinlemişler. Yâni:

“—Hah tamam, şurasında şu dağ var, burasında bu dağ var. Tarif edilen yer, bize bildirilen ahir zaman peygamberinin zuhur edeceği yer burasıdır.” demişler.

Onun için, yahudilerden bir kısmı daha sonra oraya gelmişler ve orada tavattun etmişler. Ahir zaman peygamberi gelecek diye, Mûsâ AS ile hacca giderken gördükleri bu yere yerleşmişler.

Peygamber Efendimiz'in zuhurundan evvel de zaten Araplara söylüyorlardı:

“—Ahir zaman peygamberi gelecek, biz onunla işbirliği yapacağız, şirki tepeleyeceğiz, yok edeceğiz. Siz müşrikleri hizaya getireceğiz!” diye bekliyorlardı.

Demek ki geleneksel olarak, zaten ahir zaman peygamberi gelecek diye şehre yerleştikleri için, ahir zaman peygamberini seviyorlardı. Mûsâ AS bildirmişti, “O geldiği zaman ona tabî olun!” diye ahid almıştı; bekliyorlardı. Ama geldikten sonra, şeytanın kurnazlığı çok, insanları aldatması çeşitli şekillerde olabiliyor. Bekledikleri peygamber geldikten sonra, çeşitli şekillerde muhalefet ettiler, inkâr ettiler. İnananlar da oldu, pek azı inandı.

Yahudilerin kabilelerinin buralarda, şehrin civarındaki mıntikalarda öbek öbek bulunmasının da izahı böyle oluyor. Şehrin ilk ismi de bu...

Bazı hadis-i şeriflerde Peygamber SAS Efendimiz:

“—Bu şehre Yesrib ismini söyleyen tevbe ve istiğfar eylesin! Yâni, Yesrib diye söyleyen, ‘Estağfiru’llah, aman hatâ ettim!’ desin!” diye buyurmuş.

Çünkü *Yesrib* kelimesi Arapça *serebe* kökünden, kötü bir mânâyâ geliyor. Bir kimseyi kınamakta, azarlamakta son derece aşırı gitmek mânâsına geliyor.

Hattâ Sûre-i Yusuf'ta, hatırlar hafız kardeşlerimiz ve tefsiri bilenler; Yusuf AS'ın kardeşleri sarayına gelip de huzuruna girdikleri zaman, eski yaptıkları hataları düşünüp çok pişman ve perişan oldular. Dediler ki:

تَاللّٰهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا

(يوسف: ٩١)

(*Ta'llàhu lekad a'sereke'llàhu aleynâ*) “Biz sana kötülük yapmak istedik ama, Allah seni tercih etti ve nimetlendirdi. Bak ne izzetlere, ne devletlere, ne güzelliklere, itibara, şâna nâil oldun!” (Yusuf, 12/91) diye, kendi hatâlarını itiraf ettiler Yusuf AS'ın karşısında...

O da o zaman onlara buyurdu ki:

لَا تَثْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ

(يوسف: ٩٢)

(*Lâ tesrîbe aleykümü'l-yevm*) “Bugün size artık böyle ayıplanmak, kınanmak, başa kakılmak; evvelce yaptığınız şeyleri hatırlatıp da sizi üzmemek yok! Böyle bir şey olmayacak!” (Yusuf, 12/92) diye kendisinin onu unuttuğunu, ondan dolayı onları kınamayacağını söyledi.

Yesrib kelimesinin mânâsı bakımından bu ayeti hatırlattım. Yâni, şiddetle kınamak mânâsından geldiğinden, *Yesrib* sözü Araplarda hoş bir mânâyâ gelmiyor. Tabii daha önceki kavimlerden geldiği için, Nuh AS'ın nesillerinden geldiği için, belki o zaman mânâsı başka olabilir.

Peki ne kadar önceden beri *Yesrib* deniliyordu buraya?.. Eski coğrafyacılara, İslâm'dan önceki Yunan coğrafyacılarının kitaplarında da, *Yesriba* veya buna benzer birkaç şekilde görülüyor. Demek ki Peygamber Efendimiz'den çok asırlar önce, dünya coğrafyasıyla meşgul olan alimlerin de bildikleri, o esnada ismi *Yesriba* veya *Yesrib* olan bir yerleşme merkezi imiş.

Peygamber Efendimiz'in devri saadetinden önceki bir Bizans kaynağında da, *Medine* kelimesini hatırlatan bir şekil ile karşımıza geliyor. Ben şöyle tahmin ediyorum olayı: Belki tabir, (*Medinetü yesrib*) “Yesrib Şehri” idi. Çünkü *Medine*, şehir mânâsına geliyor. Bazı Bizans coğrafyacıları, *Medine* kelimesini oradan kullanmışlar. Yâni tabirin ilk kelimesiyle iktifâ edip, ikincisini söylememiş oluyorlar.

Ama, Peygamber SAS Efendimiz buraya hicret edince, buranın adına (*Medînetü'r-rasûl*), yâni “Rasûlüllah'ın, Allah elçisinin şehri” denmiş. Sonra da tamlama şeklinde olan tabirlerden,

tamlama uzun gelir de kısaltma yapılıncaya, o zaman harf-i ta'rifle *el-Medine* kullanılmış. Yâni o belirli, mâlûm, Rasûlüllah'a ait olan belli şehir mânâsına...

Sonradan tabii, sevgiden saygıdan dolayı, sadece *el-Medine* demeyi uygun görmemişler; *Medine-i Münevvere* denmiş. *Mekke-i Mükerreme* ve *Kâbe-i Müşerrefe*'de de olduğu gibi, şanını, şerefini ve mübarekliğini ifade eden kelimeler kullanmışlar bu gibi yerlere...

b.Asıl Güzel Şehir Medine'dir

Şimdi Peygamber SAS Efendimiz, Yesrib kelimesinin kullanmasını istemiyor, çünkü kötü çağrışımlar yapıyor, kötü anlama geliyor. Onun için burada da buyurmuş ki:

إِنَّ طَيْبَةَ الْمَدِينَةِ

(*Inne taybete el-medineh*) “Taybe, hiç şüphe yok ki Medine şehridir.”

Buradan anlaşılıyor ki, *taybe* Arapça'da *tâbe-yetîbü* kelimesinden geliyor. Burada sıfat olarak *tayyib* kelimesi var; güzel, iyi mânâsına... *Habis* kelimesinin karşılığı olarak. Yâni, bir şey iyi olursa, ona *tâbe* diyorlar; kötü olursa, *habüse* diyorlar. Arazi mümbit bir arazi ise, *tayyib* diyorlar; berbat bir arazi ise, *habüse* diyorlar. Kişi iyi bir insansa, iyi insan mânâsına *tayyib* diyorlar; kötü huylu bir kimseyse, ona da *habis* diyorlar.

Tıpta da kullanılıyor. Uurların çeşitleri var. Ama kimisi kanserse, öldürücü ise, o zaman ona *habis ur* diyorlar. Bu *taybe* kelimesi habisin karşılığı, güzel, iyi mânâsına gelen bir kelime...

Peygamber SAS Efendimiz hadis-i şeriflerinde, Medine-i Münevvere'yi bir de *Taybe* diye isimlendirmiş. *Ye*'si şeddeli değil, tek *ye*... *Tı* harfi üstünlü, *ye* harfi cezzimli, ondan sonra *be* harfi üstünlü; sonunda kapalı *te* var.

Biliyorsunuz bu kapalı te harfi Arapça'da ilginç bir harftir. Tek bir harftir ama, iki türlü okunur. Geçildiği zaman, sözün arasında kaldığı zaman te okunur. Ama o kelimedede durulduğu zaman he

okunur. Onun için yazılışı he'ye benzer, ama üzerine iki tane nokta konulur. Buna kapalı te derler, yuvarlak te derler, tâ-yı mabude derler. Bir de umûmiyetle müennes kelimeler bununla bittiğinden, tâ-yi te'nis (müenneslik te'si) derler. Bu düz kayık gibi olan, be'ye benzeyen te'den ayrı bir te'dir. Durulunca he okunuyor, devam edilince te okunuyor.

Bunu niçin izah ediyorum, "Bir harfin bu kadar izahına ne lüzum var?" dersiniz; bence çok lüzumu var. Çünkü kamet getiren kardeşlerimiz çok kere kameti doğru getirmiyorlar. Kamette bu harfle yazılmış kelimeler var.

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ

(Hayye ale's-salâti hayye ale's-salâh!) Salâh kelimesi, işte sonunda bu yuvarlak te olan bir kelime. Durulduğu zaman salâh okunuyor, geçildiği zaman salâti okunuyor. Bunu bilmeyen kardeşlerimiz, kamet getirirken (Hayye ale's-salâhi hayye ale's-salâh!) diyor. Hayır, geçildiği zaman salâti okuması gerekir.

Yine şaşkınlıkları başka bir nokta, felâh kelimesinin sonunda da h var. Türkçe'de h bir tane ama Arapça'da üç tane h var: He, hà, hı... Şimdi bu felahtaki ha harfi kuvvetli bir ha'dır. O geçildiği zaman yine h okunur:

حَيِّ عَلَى الْفَلَاحِ حَيِّ عَلَى الْفَلَاحِ

(*Hayye ale'l-felâhi hayye ale'l-felâh!*) denilir. Bunları karıştırıyorlar. En çok kullandıkları ve namaza davet olan bir güzel nidayı doğru bilmeleri bakımından, bu izahatı yaptık.

Taybe Medine'nin bir adı... Bir başka rivayeti de *Tâbe*'dir. Bu iki kelime *tayyib* kelimesinden geliyor. Araplar (*şey'ün tâbün, şey'ün tayyibün*) iyi şey mânâsına kullanırlar. Medine müennes olduğu için, *tâbe* geliyor. “Bu şehir güzel, iyi bir şehirdir.” mânâsına bir ismini Peygamber Efendimiz *Tâbe* demiş.

Taybe kelimesi de aynı anlama geliyor, güzelliğini gösteriyor. Hoş kelimesi ile biz Türkçe'ye tercüme ediyoruz. *Hoş* kelimesi

Farsça'dan geçmiştir. *Yesrib* kelimesinin atılarak böyle *Taybe* diye isimlendirilmesi de, gerçekten kelimenin anlamı gibi çok hoş olmuştur. İnsan *Taybe*'ye gelince çok hoş oluyor. Bu ismin de, bu Medine'ye verilmesi çok hoş olmuş.

Bu hoş yer Medine'dir. *Taybe*, asıl hoş yer Medine'dir. Yerlerin en güzelidir, en hoşudur. Çünkü, bir kere Deccal fitnessinin giremeyeceği bir mübarek şehirdir. Peygamber SAS Efendimiz'in kabr-i şerifinin olduğu bir şehirdir. Osmanlı şairi Bâkî, “*Tefevvük- kerde-i arş-ı Cenâb-ı Kibriyâ'dır bu!*” diye, fazilette çok çok kıymetli olduğunu, bu satırla ifade etmiş.

Bunu bizim Suudlu kardeşlerimiz, bu kadar da uzun değil derler, tasvib etmezler. Mehmed Akif'in de (Rh.A), meşhur mısraını, biz de bu yönden tenkit ediyoruz. “*Bedr'in arslanları ancak bu kadar şanlı idi.*” deyince, sanki Bedir'deki arslanları ancak Çanakkale şehidleri hizasında gibi bir anlama oluyor ki, bu şairin ifadesindeki bir zaafıdır.

Bedrin aslanları cihanın en üstün aslanlarıdır, mücâhidleridir. Çünkü Peygamber SAS Efendimiz Bedir mücâhidlerine özel muamele yapardı. Onların cenaze namazlarını bile başka türlü kılardı. Bedr'e iştirak etmiş kimselere, o mübarek, eşsiz vefasından dolayı çok çok lütufkâr muamele ederdi.

Bedr'e iştirak samîmiyetin şâhikasıydı. Ashab-ı kiram derecelerine göre sıralandıkları zaman, önce Aşere-i Mübeşşere sıralanırdı. Ondan sonra da Ashab-ı Bedir gelirdi. Onun için, Ashab-ı Bedr'in hiç bir kahramanla mukayesesı mümkün değildir.

İslâm tarihinde pek çok mücâhidler canlarını vermişlerdir, Allah şefaatlerine erdirsin... Benim de dedelerim, akrabalarım, köyümüzün büyük çoğunluğu Çanakkale harbinde şehadet şerbetini içmiştir. Davullarla, tekbirlerle köyden gönderilmiştir; bir daha kendileri gelmemiştir, şehadet haberleri gelmiştir.

Ben aciz nâciz kardeşiniz de bir şehid torunuyum, bir şehid yetiminin oğluyum. Şehidlere hürmetimiz sonsuzdur ama, Cenâb-ı

Hakk'ın verdiği şerefi kimse aşağı indiremez. Hiç kimseye de, Cenâb-ı Hakk'ın yücelttiği kimseden daha yüksek bir payeyi kimse veremez.

Taybe, asıl güzel şehir Medine'dir; çünkü Peygamber Efendimiz'in şehridir.

شَرَفُ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ

(*Şerefü'l-mekân, bi'l-mekîn*) “Bir yerin kıymeti içinde oturandan dolayıdır.” *Yesrib*'ken gitti, *Taybe* ve *Tâbe* oldu, Peygamber Efendimiz'in şehri oldu.

Mekke'nin fethinden sonra, ashab-ı kiram sanıyorlardı ki, “Artık Mekke fetholundu, Peygamber Efendimiz tekrar doğduğu ve tâ Adem AS'dan beri mahall-i mübarek olan, o Mekke-i Mükerreme'ye gidecek sandılar. Ama Peygamber SAS Efendimiz, yine eşsiz bir vefâ ve iltifat nümûnesi olarak doğduğu şehre gitmedi. Kendisini en zor zamanda destekleyen Ensarın gönlünü hoş edecek bir karar alarak, Medine-i Münevvere'de yerleşmeyi tercih eyledi.

Halbuki Mekke'nin havası onlara daha iyi geliyordu. Medine-i Münevvere'nin havası rutubetli geliyordu. İlk geldikleri zaman, ashab-ı kiram yerlere serilmiş, hepsi hasta olmuşlardı. Ebû Bekr-i Sıddîk bir kenarda sayıklıyordu, Bilâl-i Habeşî bir kenarda sayıklıyordu; *rıdvânu'llâhi aleyhim ecmaîn...* “Bizi Mekke'den çıkartan müşriklere Allah şu cezayı versin, bu cezayı versin!” diye kızıp duruyorlardı. Havası dokunmuştu, vebâlıydı buranın havası...

Peygamber SAS Efendimiz, buranın havasını müslümanlara mübarek kılmasını; bu vebayı, hastalıkları, rutûbeti def etmesini Cenâb-ı Hak'tan niyaz edince, burası hava bakımından da son derece tayyib, tâbe oldu, güzel oldu. Havası, suyu, hurmalıkları, dağları, her şeyiyle ihtişamlı, en güzel bir yer oldu.

Allah-u Teâlâ Hazretleri görmeyenlere görmeyi nasîb etsin... İnşâallah biz de Medine-i Münevvere'yi şöyle resimlerle, tarihiyle güzelce anlatan bir eser, Allah nasib eder yazarsak, size sunarız. Bu güzellikleri daha geniş olarak orada anlatırız.

Tabii, Medine-i Münevvere'nin başka özellikleri de vardı. Etrafı, yanardağların patlamasıyla etrafa yayılmış olan yanardağ akıntıları, lâvlarla zemin kaplanmış olduğundan, üzerinde ne insan yürüyebilir, ne deve geçebilir tabii bir engel idi. Uzun, geniş alanlar yanardağdan çıkan erimiş madenlerin yayılmasıyla, onların da yanıp yanıp kalorifer cürufu gibi delik deşik, sivri sivri olmasıyla üzerine basılmaz bir hale gelmişti. Kim basarsa, pabucu yırtılır; kim sendelerse üzerine yıkılırsa, yüzü eli yaralanır bir durumdaydı.

Onun için, Medine-i Münevvere'nin bir giriş yeri vardı. İşte o Hendek Harbi'nde hendek kazılıp da, düşmanların girmesine o sebeple mânî olmuşlardı. Yâni, küçük bir yere hendek kazıyorlar da, öbür taraflardan Kureyş'in müşrikleri niye saldırmıyor?.. Saldıramıyorlar, çünkü *harre* denilen o yanardağ akıntılarının üstüne basılmaz, geçilmez bir durumdaydı.

Şimdi aletlerle, cihazlarla, makinelerle bunları kazıdıkları zaman altından kum çıkıyor. Demek ki, kumların üstüne yanardağlar patlamış, bu şeyleri yaymış. Böylece etrafı böyle *Harre-i Şarkıyye*, *Harre-i Garbiyye* diye isimlendirilen bu alanlarla kaplı. Korunması kolay, arazisi münbit, suyu bol, havası güzel, kendi güzel, manzarası güzel, Uhud Dağı güzel...

Peygamber SAS Efendimiz, Uhud Dağı'na bakarak demiş ki:²

حُدُّ جَبَلٌ يُحِبُّنَا وَنُحِبُّهُ

(طس. عن أنس)

RE: 18/5 (*Uhudün cebelün, yuhıbbünâ ve nuhibbühû.*) “Uhud öyle bir dağdır ki, biz onu severiz, o bizi sever.”

Allàhu ekber!.. Uhud Dağı, tabii sevmez mi Peygamber SAS Efendimiz'i?.. Biz de Uhud Dağı'nı seviyoruz. Hakîkaten baktığı zaman, insan haşmetine hayran oluyor, kalbi eriyor ve seviyor.

² Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.539, no:1411; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.1011, no:1392; Ebû Humejd es-Sa'dî RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IX, s.42, no:3725; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, 5, no:1905; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.11, no:2585; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.V, s.58, no:131; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.224, no:1037; Ukaylî, *Duafâ*, c.II, s.308, no:889; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.90, no:6467; Ukbe ibn-i Süveyd, babasından.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.485, no:34986; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.56, no:137;

Câmiü'l-Ehâdis, c.I, s.462, no:738.

c. Deccal Medine'ye Giremeyecek

وَمَا نَقَبُ مِنْ أَنْقَابِهَا إِلَّا عَلَيْهِ مَلَكٌ شَاهِرٌ سَيْفَهُ
لَا يُدْخِلُهَا الدَّجَالَ أَبَدًا

(*Ve mâ nekabün min enkàbihâ*) “Medine'nin hiç bir giriş yeri yoktur ki, aralıklarından, dağların arasındaki gediklerden hiç bir gedik yoktur ki, (*illâ aleyhi melekün*) orada bir melek bekçi olarak duruyor olmasın... Hepsinde bir melek vardır.” Hem de nasıl, ne sıfatla?.. (*Şâhirun seyfehû*) “Kılıcını çekmiş vaziyette melek orada durur. (*Lâ yüdhilühe'd-deccâle ebedâ*) Yâni meleğin kılıcı artık nasıl bir kılıçsa, oraya Deccal yaklaşamıyor, giremiyor.” Korunmuş, mübarek bir yer. Allah-u Teâlâ Hazretleri görmeyenlere görmeyi nasîb eylesin...

Bu şehre Deccal giremeyecek. Biliyorsunuz, merak etmişsinizdir. Meraklı insanlar çok... Mehdi ile, Deccal ile ilgili haberler çok heyecanlı olduğundan, ihvânımızdan da, kardeşlerimizden de bunun kitaplarını alan, sözünü eden, her sohbetinde bunları anan kimseler var, biliyoruz. Siz de biliyorsunuz.

Deccal bir fitne çıkartacak, ortada öyle bir durum meydana gelecek ki, her değer hükmü ters dönecek, altı üstüne gelecek değer hükümlerinin... Çağırdığı şeye tâbî olanlar, onun yanına gidenler cehenneme gidecekler. Onun cennet diye gösterdiği, aslında cehenneme götürecektir bir istikamet oluyor, taraf oluyor.

Cehennem gibi görünen, yâni can ve mal zararı gibi görünen taraf ise, aslında insanı cennete götüren bir yol oluyor.

Bu büyük bir fitne olduğu için, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki: “Deccal’ın fitnesinden bütün peygamberler kendi ümmetlerini uyarmışlardır, ‘Aman Allah’a sığının!’ diye ikaz etmişlerdir. Siz de Deccal’ın fitnesinden Allah’a sığınınız!” buyuruyor.

Çünkü şaşırtıcı bir durum... İnsan kaba mantıkla, düz mantıkla, çok derinlemesine düşünmeden, sözlere kapılıp da aldanabilir. Tıpkı zamanımızdaki gibi... Şimdi insanların gözdesi batı medeniyeti ama, en güzel medeniyetleri yok eden, korkunç, hunhâr, maddeci bir medeniyet... Koca Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye’imizi yıktılar ve yıkıntıları arasından dâimâ feryadlar geliyor. İşte Kosova, işte Bosna, işte Bulgaristan...

Hattâ oralardaki hristiyanlarla bile temas kurmuş, görüşmüş olan arkadaşlar, Osmanlı Devleti zamanındaki durumlarının çok iyi olduğunu, o zamanı hasretle andıklarını duymuşlar, söylüyorlar. Adalet vardı, müsamaha vardı, saygı vardı, sevgi vardı. Hattâ bu Bosnalılar harbe girmeden önce, komşularıyla yine o Osmanlı terbiyesi icabı iyi geçiniyorlarmış. “Ne oldu birden anlamadık, bütün komşularımız hepsi birden bize saldırdı.” diyorlar Bosnalı kardeşlerimiz.

Çünkü batılılar kışkırttılar. Mehmed Akif merhumun, “*Medeniyet denilen tek dişi kalmış canavar*” diye anlattığı, o medeniyet gibi görünen o canavar, işte insanları böyle birbirine kırdırıyor. Milyonlarca, yüz binlerce insan zarar görüyor. Kimisi ölüyor. Çoluk çocuk, hanımlar perişan oluyor.

Hanımlar, en baş tacı edilmesi gereken mahlûklar; kimisi annemizdir, kimisi eşimizdir, kimisi kızımızdır. Onlar ne kadar kötü muamelelere maruz kalıyorlar. Çocuklar ölüyor, yuvalar yıkılıyor, insanlar yerlerinden yurtlarından ediliyor.

İşte o dengeler Osmanlının yıkılmasıyla bozuldu. Halbuki ondan önce ne kadar anlayış vardı. Padişaha sadık kavim diye, Ermenilerden vekiller, paşalar oluyordu. Kürtlerden alaylar oluyordu. Boşnaklardan sadrazamlar, vezirler komutanlar geliyordu... Herkes birbiriyle gayet iyi geçiniyordu. Şimdi her şey karma karış oldu.

Dünya üzerinde maddeyi, menfaati değil de hakkı tutan, hakkaniyeti esas alan; Allah indinde sorumluluğunu düşünerek her yaptığı işi adaletle yapan insanların iktidarı kaybetmesi, dünyanın felâketi olmuştur. Çünkü Osmanlı, neredede zulüm varsa, orada zulmün kaldırılmasına çalışmıştır. Kendisi zulmetmemiştir. İtiraz edenlere deriz ki:

“—Siz istilâ ettiğiniz yerlerdeki insanların durumlarını bir düşünün; bir de Osmanlıların hükümet kurduğu yerlerin durumunu düşünün!..”

Osmanlı Anadolu'nun, Avrupa'nın orasını, burasını almış. Oradaki başka milletler, Bulgarlar, Yunanlılar, Sırlar, Ermeniler vs. Osmanlılarla iç içe, aynı şehirde, aynı beldede hürriyet içinde yaşamışlar. Hattâ Osmanlılar askerlik yapmışlar; onlar askerlikten de muaf olduklarından, ticaret yapmışlar, zengin olmuşlar.

Yedi asır yaşamışlar. Ne asimilasyon var, ne eritme var, ne ezme var, ne yıkmak var. Kiliselerini dahi aynen muhafaza etmişler. Papazlarına itibar vermişler. "Sorumluluk kendilerine ait... Yarın Allah'ın huzurunda, niçin müslüman olmadıklarının hesabını kendileri versinler. Ehl-i kitaptır." demişler. İsevî demişler, Mûsevî demişler; İsâ AS'a tâbî, Mûsâ AS'a tâbî demişler, sulh içinde yaşatmışlar, zulmetmemişler. Harbde dahi zulmetmemişler.

Ama aradan zaman geçince, emperyalizmin, bu tek dişi kalmış canavarın yaptıklarını görüyoruz.

Şimdi de çalışmaları, İslâm ülkelerinin geri kalması için... İslâm ülkeleri geri kalsın diye, cehaleti teşvik... İslâm ülkeleri bozulsun diye, fuşiyatı teşvik... Nesiller bozulsun diye her türlü kötülüğü yaymak, müstehcenliği yaymak, aile bağlarını koparmak... Yâni, şeytanın yapacağı bütün işleri, sırf dünyevî menfaatler için yapıyorlar.

Halbuki Osmanlı gittiği yere medeniyet götürüyordu. Bunlar *deniyyet* götürüyor (mimsiz medeniyet), alçaklık götürüyor. Fuşiyat

yayıyor, içki yayılıyor, nesiller çürüyor, millet mahvoluyor. Tabii, bu propagandaların yüzünden, değer hükümleri de altüst oluyor. İyi olan şeyler kötü sayılıyor, kötü olan şeyler de baş tacı oluyor.

Bakıyorsunuz, İslâm'a göre çok büyük günah olan şeyler alkışlanıyor; İslâm'a göre çok iyi olan, öğülmesi gereken şeyler ayaklar altında... İyi insanlar hor, hakir; erâzil ve esâfil, yâni en rezil ve en sefil olan kimseler başlarda... Millet in hukuku, ümmetin hukuku gözetilmiyor. Batılılarla işbirliği yapılıyor, yeraltı, yerüstü servetleri sömürtülüyor. Çok küçük bir azınlık nân ü nîmet içinde, izzet içinde dünyasını dünya ediyor; öbür tarafta Ümmet-i Muhammed sefalet içinde...

İşte şurası dünyanın en zengin, kişi başına düşen maddî geliri en yüksek olan ülkesi... İki adım ötesinde, işte burası da dünyanın en fakir ülkesi, insanların içecek suyu yok!.. Bunların hepsi de İslâm aleminin bir parçası oluyor.

“—Bu ne biçim İslâm kardeşliği, bu ne biçim ahlâk?.. Bu ne biçim insanlık, bu ne biçim vicdan?” diye, insan isyan ediyor bu manzaraya...

İşte Deccal fitnesi de böyle... Deccal fitnesi de insanlara gerçekleri ters gösterecek bir şey. Deccal diyecek ki:

“—Ben sizin tanrınızım!”

Mü'minler bunu anlayacak, alnında (*hâzâ kâfirun*) yazılı olduğunu görecek, “Yalancısın sen!” diyecek. Ama bazıları Deccal’e tanrı diye tapacaklar. Şimdi de bazı insanların dini imanı bırakıp da nereye yöneldiklerini, neleri esas aldıklarını, hayatlarındaki amaçları olarak neleri kararlaştırdıklarını düşünün!

Allah bütün Ümmet-i Muhammed’e yardımcı olsun ve iyilere kuvvet versin... İyilerde kötülerin cesareti kadar cesaret olsa,

kötülerin gayreti kadar gayret olsa; tabii iyiler çok olduğundan dünya iyiliğe erecek. Ama kötülerin cesareti, şirretliği ve çalışması çok olup da, iyiler suskun ve küskün, ezgin ve bitkin olunca, çalışmayınca, gayret göstermeyince, kötülerin dediği oluyor ve dünya, alem fesada gidiyor. Yâni kıyamete doğru gidiyor.

Halbuki Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—İnsanlar bir gemiye binmiş gibidir. Alt kattakiler geminin altını delerlerse, üst kattakiler de zarar görür.”

Binâen aleyh, gemiyi muhafaza etmek lâzım, kimseye gemiyi tahrib ettirmemek lâzım! Çünkü batarsak, hep beraber batacağız.

Şimdi Türkiye’ye bakıyorum ben, dışarıdan kuşbakışı görünüyor ve uzaktan tam olarak görülüyor. İktisadına bakıyorum, siyasetine bakıyorum, insanların konuşmalarına bakıyorum, gazetelere bakıyorum; korkunç husumet, kin,

kutuplaşma... Korkuyorum, bu insanlar fırsat olsa, fırsatını bulsalar birbirlerini kıştır kıştır ke-secekler. Halbuki bunlar aynı milletin evlâtları, birbirleriyle dost olması gereken kimseler.

d. İnsanların Arasını İslah Etmek

Sözü buraya getirmişken, aynı sayfadan üç hadise tamamlamak istediğim için, bir hadis-i şerif daha okuyacağım. Hazret-i Ali Efendimiz'in rivayet ettiği, Taberânî'nin kaydettiği bir hadis-i şerifi nakletmek istiyorum. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:³

إِنَّ صَلَاحَ ذَاتِ الْبَيْنِ أَعْظَمُ مِنْ عَامَّةِ الصَّلَاةِ

وَالصِّيَامِ

(طب. عن علي)

RE. 123/7 (*Inne salâha zâti'l-beyni, a'zamü min àmmeti's- salâti ve's-sıyâm.*) “Araların iyi olması, müslümanların aralarının iyi olması, ıslah edilmesi, kötüyse bile düzeltilip iyi hale getirilmesi, Allah indinde umûmî olarak nafîle namaz ve nafîle oruçtan daha önemlidir, daha kıymetlidir.”

Onun için, bu düşman kardeşlerin aralarının düzeltilmesi lâzım! Ben hayret ediyorum; şimdi ben buradan rica ettim, vakfımızdaki kardeşlerimiz kendi vicdanlarıyla hareket

³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.97, no:168; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.58, no:5484; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IX, s.192, no:14791;

Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.60, no:7911.

ettiler, zelzele mıntıkasında hayırlar yapmağa giriştik. Halk da bundan çok istifade etti, teşekkür etti, dua etti; basına yansıdı. Şimdi gazetelerden gelen haberlerden görüyorum ki, engellenmiş. Yâni, yapılmakta olan hayrın engellenmesi... Aşevi yemek dağıtıyor, binlerce insan istifade ediyor. Sen bu yemeği dağıtma, sen buradan çekil!.. İyi ama, ne olacak?.. Akıl almaz, anlaşılmaz şeyler.

İnsanın küsmesi lâzım, “Böyle bir memlekette böyle hayırlar yapılmaz!” deyip kalkıp başka bir yere gitmesi lâzım ama, bu yanlışlıkları düzeltmek de bizim vazifemiz. Gittiğimiz zaman bunu kim düzeltecek?.. Elbette bu yanlışlıkları düzeltmeğe çalışmak lâzım; bu husumetleri, bu ayrılıkçıları ortadan kaldırmak lâzım!

Dinci vakıflar... Vakıf fikri zaten dinden geliyor, elbette dinci olacak. Allah rızasını kazanmak için kurulmuş müesseseler. Dinimizi yaymak, öğretmek bizim hem hakkımız, hem amacımız; hem de anayasal teminat altında olan bir şey... Bunun böyle bir suç gibi, höcü der gibi anlatılması, insanların birbirlerine bu derece nasıl düşman edildiği hayret edilecek bir nokta...

Demek ki, araların düzeltilmesine çalışmak lâzım! Araların düzeltilmesi nafîle namazdan da, nafîle oruçtan da önemli olduğuna göre, bütün halkımızın, dinleyicilerimizin, kardeşlerimizin, iyi insanların bu çılgınca kutuplaşmaya bir dur demesi ve aşırı gidenlere de nasihat etmesi lâzım!

Çünkü gemiyi batırırsak, hepimiz batacağız. Bir harp darp çıksa, bir karışıklık çıksa, herkes zarar görecektir. Allah-u Teâlâ Hazretleri insaf versin... İslahla vazifeli insanlara da kuvvet versin... Evet, bazı insanlar Allah rızası için ıslaha çalışıyorlar, gayret ediyorlar, bu çok önemli bir şey... İnsanın sâlih insan olması iyi bir şey; ama muslih insan olması, yâni ıslah edici, düzeltici insan olması daha güzel!..

Maalesef tarihimizde de bu muslihlik, yâni ıslah etmek çalışmaları, yine aynı yanlış görüşlerden dolayı yanlış yapılmış; mâneviyatın önemi unutulmuş, göz ardı edilmiş veya ihmal edilmiş, veya anlaşılammış. Maddeten kalkınacağız diye uğraşırken, bütün ıslahatlara rağmen tökezlemeler devam ederek, şu iktisadî ve siyâsî bakımdan tatsız, fecî bir duruma gelmiş bulunuyoruz.

İlerlemeyi, kalkınmayı yapan insan olduğu için, insanın iknâ edilmesi gerektiğinden, aşk ile şevk ile çalışması, dürüst çalışması gerektiğinden, her şeyin temeli mâneviyattır, dindir, Allah korkusudur, takvâdır. Gün gibi âşikâr bütün iyilikleri yapan bunlar... Bütün fitne fesadı çıkartanlar da, “Bu adam nasıl yetişmiş, niye böyle yetişmiş, nereden yetişmiş, nasıl bu zihniyete düşmüş, bu derekeye düşmüş?” diye araştırılsa, dinî terbiyenin yokluğundan, imansızlıktan olduğu görülecek.

Bu hususta, artık mü'minlere çok büyük gayret düşüyor. Yumuşak yumuşak, tatlı tatlı, meseleyi yanlış yapanların yanlışlığını anlatmak ve doğruluğu hakim kılmak gerekiyor.

e.Sadaka, Sıla-i Rahim, İyilik Yapmak

Üçüncü bir hadis-i şerif daha seçelim sayfamızdan vesohbetimizi tamamlayalım. Peygamber Efendimiz, İbn-i Abbas RA'ın rivayet ettiği bir hadis-i şerifte buyuruyor ki:⁴

إِنَّ صَدَقَةَ السِّرِّ تُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ وَإِنَّ صَلَةَ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ وَإِنَّ صَنَائِعَ الْمَعْرُوفِ تَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ وَإِنَّ قَوْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَدْفَعُ عَنْ قَائِلِهَا تِسْعَةَ وَتِسْعِينَ بَابًا مِنَ الْبَلَاءِ أَذْنَاهَا اللَّهُمُّ

(كر. والرافعى عن ابن عباس)

RE. 123/4 (*Inne sadakate's-sirri tutfiu gadabe'r-rab, ve inne silate'r-rahimi tezîdü fi'l-umr, ve inne sanâia'l-ma'rûfi takà mesària's-sû', ve inne kavle lâ ilâhe illa'llàh, tedfeu an kàilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l-belâ', ednâhe'l-hemmü.*) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Bir hadis-i şerif seçtik ama, haftalarca konuşulacak bir hadis-i şerif seçtik. Bunu da kısaltmaya gönlüm razı olmuyor. Kısaca söyleyelim, belki ileride devam ederiz. Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:

⁴ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.172; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan. Lafız farkıyla: Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.289, no:943; Behz ibn-i Hakîm babasından, o da dedesinden.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.614, no:16242; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.59, no:7907.

(*Inne sadakate's-sirri*) “Hiç şüphe yok ki gizlice verilen; yâni gösteriştten uzak, ‘Kimse bilmesin, Allah bilsin kâfî!’ diye sessizce, belirtmeden, bildirmeden, göstermeden, ilân etmeden, anlaşılmaz bir zarâfetle alanı üzmeden, mahcup düşürmeden verilen gizli bir sadaka, zekât, hayır, (*tutfiu gadabe'r-rab*) Cenâb-ı Hak'ın gazabını teskin eder. Cenâb-ı Hak gazab edecekse bir kavme, helâk edecekse bir kavmi; sadakadan dolayı helâk etmez, affeder, bağışlar, gazabına uğratmaz.”

Biliyorsunuz, tarih boyunca kavimlerin pek çoğu, Cenâb-ı Hak'ın gazabına uğradıkları için helâk oldular. Nuh kavmi, Ad kavmi, Semud kavmi, nice insanlar Allah'ın gazabına ma'ruz kaldılar, başlarına yıldırımlar yağdı, zelzelelerle helâk oldular... Evleri yerin dibine geçirildi Kàrun gibi... Bunların hepsini biliyoruz. Cenâb-ı Hak gazab ettiği zaman, durum çok fena oluyor. Onun için, Cenâb-ı Hak'ın gazabını söndürecek şeyin bilinmesi, bizler için çok önemli...

Ne imiş gazabı söndüren şey?.. Sadaka vermek, hayır yapmak, ihsânda, ikramda bulunmak...

(*Ve inne sılâte'r-rahimi tezîdü fi'l-umr*) “Sıla-i rahim de ömrü arttırır.” buyuruyor arkasından Peygamber SAS Efendimiz. Ömrü bereketlenir kişinin, artar, uzar. Nasıl artar?.. Cenâb-ı Hak'ın bildiği bir şeydir. Cenâb-ı Hak sıla-i rahim yapanın ömrünü arttırır.

Sıla-i rahim nedir?.. Sıla, *vasıl* kökünden geliyor; vav düşüyor, yerine te geliyor, sıla oluyor. *Sılatü'r-rahim* de; akraba ile ilgiyi koparmamak, devam etmek, ziyaret etmek, görmek ve gözetmek mânâsına geliyor. Çünkü sıla, aynı zamanda ikram ve bağış mânâsına geliyor.

Akrabayı bir görüyorsun; “Nasılsın, iyi misin?” diyesoruyorsun. Tamam bu bir ziyaret, bu da sevap ama, bir de hal-i perişanını gördükten sonra, keseye davranıp ona biraz da yardım etmek; bu da sıla-i rahimin güzel tarafı...

Mehmed Akif'ten hep sözler hatırıma geliyor. Seyfi Baba isimli bir kimseyi ziyaret etmiş de, perişan halini görünce kesesine davranmış. Ama bakmış ki, kesesinde de hiç para yok. Şöyle diyor:

“—Ya hamiyetsiz olsaydım, ya param olsaydı...”

Hamiyetinden dolayı, himaye duygusundan, acımasından, şefkatinden dolayı yardım etmek istiyor ama; cüzdanını açıyor, bakıyor ki içi boş... Fukaracık, demek ki parası, imkânı yok...

İyi insanlara zenginler yardım etsin muhterem kardeşlerim! Hattâ verin paraları onlar harcasın!.. Onla iyi yerlere harcarlar. Siz götürürsünüz yılbaşı çamına harcarsınız, bilmem nereye harcarsınız, havaya gider paralar... Onlar en iyi yere harcarlar.

Ama işte, para bazen böyle iyi yerlere harcayacak insanlarda olmuyor. Belki de verdikleri için olmuyor, vere vere ellerinde kalmıyor. Ötekiler de, vermeye vermeye biriktiriyorlar. Ondan sonra da vebal oluyor. Cehennemde onlar ateşte kızdırılıp, ateşten parçalar olarak yüzlerine, yanlarına, sırtlarına yapıştırılıyor;

هَذَا مَا كَنْزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ

(التوبة: ٣٥)

(*Hâzâ mâ keneztüm li-enfusiküm*) [İşte bu kendiniz için biriktirdiğiniz servettir.] (Tevbe, 9/35) deniliyor. Zekâtı ve sâireyi vermeyenler için bu böyle...

Akrabayı ziyaret ve muhtaçlarsa onlara maddî yönden de yardım etmek; bu da ömrü arttırır.

(*Ve inne sanâia'l-ma'rûfi takà mesària's-sû'*) “Hiç şüphe yok ki, aklen ve şer'an iyi olan şeyleri yapmak... Yâni ma'ruf dediğimiz iyi şeyleri yapmak, işlemek...” Sanâyi', *sanea'*dan, *sanîa* kelimesinin çoğulu oluyor. “Yapılan iyi işler, (*takà mesària's-sû'*) mesària's- sû'dan korur.”

Mesàri' de *masra'* kelimesinin çoğulu. *Masra'* da, insanın güreşte yıkıldığı yer. Birisi ötekisine çelme takıyor, sırtını yere yapıştırıyor, yıkıyor; veya bir insan giderken yıkılıyor. İşte iyilik yapmak, kötü yıkılmaları, yere düşmeleri, ayakta duramayıp devrilmeyi engeller.

Tabii burada *mesària's-sû'*dan maksat, Allahu a'lem, kötü bir ölümlle ölmek demektir. İnsanın hayatında en büyük olay ölümdür. Akıbetinin kötü olması ve kötü bir ölümlle ölmek, enbüyük felâkettir. Tabii yaşarken de kötü bir takım yıkımlara uğramasını, yine iyilik yapmak engeller.

Çünkü Cenâb-ı Hakk'ın gazabı sönüyor; o zaman kötülükler başından def oluyor. Yâni iyilik yaparsak, dünya hayatını sürerken başımıza gelecek yıkımlardan da kurtuluruz. Bazı insanların kötü bir ölümlle içki başında, zina yerinde, kötü bir şekilde, günah işlerken ölmesi gibi durumlara insan düşmez; hüsn-ü hâtime ile ahirete göçer. O da asıl mühim şeydir.

Buna da dikkat edeceğiz, iyilik yapmağa var gücümüzle gayret edeceğiz.

f.Lâ ilâhe illa'llàh Sözü

وَإِنَّ قَوْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَدْفَعُ عَنْ قَائِلِهَا تِسْعَةَ
وَتِسْعِينَ بَابًا مِنَ الْبَلَاءِ أَذْنَاهَا اللَّهُمُّ

(*Ve inne kavle lâ ilâhe illa'llàh*) “Muhakkak, *Lâ ilâhe illa'llàh* sözünü söylemek, (*tedfeu an kâilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l- belâ'*) bu sözü söyleyen insanın üzerinden 99 belâyı def eder. (*Ednâhâ el-hemmü*) Bu belâların en aşağısı, insanın tasalanması, iç sıkıntısına uğraması...”

Yâni bu *Lâ ilâhe illa'llâh* sözü 99 belâyı def eder. Def ettiği en aşağı, hafif belâ, insanın içinin tasalanması, üzülməsi, sıkılmasıdır. Demek ki, burada Peygamber SAS Efendimiz bir reçete veriyor: “*Lâ ilâhe illa'llah* derseniz, doksan dokuz tane belâ üzerinizden Allah tarafından def edilir.” Neden?.. Allah, *Lâ ilâhe illa'llah* denmesini seviyor, tevhidi seviyor.

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim, şimdi yeri gelmişken tekrar hatırlatıyorum: İki bin Yılı *Tevhid Yılı*'dır. Unutmayın, her yerde söyleyin, İki bin Yılı *Tevhid Yılı*'dır. İki bin Yılı ile beraber başlayan, şu aralıktan sonra 1 Ocak'tan itibaren başlayan önümüzdeki 21. Asır da *Tevhid Asrı*'dır, bunu unutmayın!..

Allah tevhidi seviyor:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

(*Lâ ilâhe illa'llâh, muhammedün rasûlü'llâh*)
“Allah var, sadece Allah var, şeriki, nazîri yok! Putlar hiç... Tapınılacak başka şeylerin hepsi yalan ve yanlış, boş ve bâtıl... Sadece Allah'a ibadet edilir ve Muhammed onun elçisidir.”

İslâm'ı, Allah'ın razı olduğu yolu, dini, usûlü, erkânı, işte burada gördüğünüz gibi, o öğretiyor. Başka ilâhî kitapların muharref olması dolayısıyla ve peygamberlerin sözlerinin ve kavillerinin iyi tesbit edilmemiş olması dolayısıyla; Peygamber SAS Efendimiz'in hadisi de, Allah'ın rızasının nasıl kazanılacağını gösteren emsalsiz mücevherat hazinesi demektir.

İşte görüyorsunuz, eğer gizlice sadaka veriyorsanız, Allah'ın gazabından kurtuluyorsunuz. Ak-rabanızı ziyaret eder, gözetir, kollarsanız, ömrünüz artıyor. İyilikleri yapmağa devam ederseniz hayatınızdaki yıkımlardan ve en sondaki asıl yıkım olan kötü bir ölüm ile ölmekten kurtuluyorsunuz. Bir de, *Lâ ilâhe illa'llâh* dersanız, Allah doksan dokuz tane belâyı başınızdan savıyor, düşürmüyor; gelecek olan belâdan sizi kurtarıyor.

Tabii bu 99 belânın 99'uncusu, en hafifi içtasası, üzüntü filân olunca, daha yükseklerinin neler olduğunu anlayın!..

Bu hadis-i şerife göre hareket etselerdi, *Lâ ilâhe illa'llâh* sözünü çok söyleselerdi, belki bazı belâlar bazı mü'minlerin üzerine gelmeyecekti. Sanki *Lâ ilâhe illa'llâh* demek, sanki Allah'ı zikretmek, sanki Allah'ı anmak suçmuş gibi ve sanki ananlar da çok çağdıışı, çok kötü insanlarmış gibi gösterilince; tabii bilmeyenler de bir o tarafa bakıyor, bir bu tarafa bakıyor, bu işi kötü sanıyor. "Bunlar hû'cu!" dediği zaman, hastalık bulaşacak bir insandan kaçır gibi kaçırma durumu oluyor.

Bunu söylediğin zaman da, hattâ dînî görevi olan bazı kimselerin bile karşı tavır aldığını görüyorsunuz. İşte Peygamber Efendimiz söylüyor, ne karşı tavır alıyorsun?.. Yapmadığı şeyi te'vil ediyor, kıvırtıyor, yok sayıyor, Rasûlüllah emretmiş olduğu halde...

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim, eğer İslâm'ı doğru yaşamak istiyorsanız, hadis-i şerife sarılacaksınız, sarılacağız. Başka hiçbir yolu yoktur. Aksi takdirde bu kısa aklı esas alırsanız, mutlaka şaşırırsınız. Çünkü, öküze tapanlar da bir akılla tapıyorlar; puta tapanlar da onu bir akılla yapıyorlar ve tapıyorlar.

Bu akıl insana şeriatın nuru ve canı olmazsa doğruyu göstermez, yanıltır, şaşırtır. Hem de doğru yapıyorum sanarak şaşırtır. Peygamberleri kavimleri yalanlamışlar, mecnun demişler; halbuki kendileri mecnun... Yusuf AS'ın babası Ya'kub AS'a:

“–Yusuf’umun kokusunu duyuyorum!” deyince;

تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِي ضَلٰلِكَ الْقَدِيْمِ

(يوسف: ٩٥)

(*Ta'llàhi inneke lefî dalâlike'l-kadîm.*) “Vallàhi sen eski şaşkınlığındasın!” (Yusuf, 12/95) demiş kendi evlâtları. Peygamber olan babalarının hissiyatının kuvvetini anlayamıyorlar.

Onun için, bu kuru akla güvenmeyin!.. İlim erbabına gidin, göreceksiniz ki, ilim erbabı ihtiyatlı konuşur. İlmi azaldıkça, lise seviyesine, ortaokul seviyesine, ilkokul seviyesine indikçe, yüksek perdeden atıp, kesip biçmeye başlar insan; çünkü ilmi az...

İlmi olan ihtiyatlı konuşur, “Allahu a’lem...” der, “Benim kanaatime göre...” der, “Sanıyorum ki...” der. O alim demektir. Yâni, biliyor ki gerçeği bulmak kolay bir şey değil, onun için ihtiyatlı konuşuyor.

Aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler, aklınıza güvenmeyin!.. Akıl kıymetsiz demek istemiyorum ama, sizin akıl sandığınız şeyler, size öğretilen, telkin edilen bir takım bilgilerdir. Bu bilgilerin tahkik edilmesi lâzım!.. Medeniyet denilen tek dişi kalmış canavar, bilgileri de altüst etmiştir, çarpıtmıştır.

Onun için, bilgilerin iyice kontrol edilmesi lâzım! Her şey batının dediği gibi değildir. Batının içinde de doğruyu söyleyenler, batıyı tenkit edenler çoktur. Güneşin şarktan doğduğunu unutmayın, garbdan doğmasını beklemeyin!..

Aklınızı başınıza toplayın, Kur’an-ı Kerim’e sarılın! Peygamber Efendimiz’in hadis-i şeriflerine sarılın! Sarılmazsanız, kuru aklınızla İslâm’ı bile tam anlayamazsınız. Ben akılcı bir yol tutturuyorum derken, dinden de, imandan da çıkarsınız; şeytan sizi helâk eder.

Şeytan akı kullanarak insanı kandırmasını bilecek kadar ustadır. Onun için Kur’an-ı Kerim’e ve Peygamber Efendimiz’in sünnet-i seniyyesine sarılın ki, felâh bulasınız!..

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize, hakkı hak olarak görmeyi nasîb eylesin... Ona uymayı ve onu uygulamayı ve rızasını kazanmayı

nasib eylesin... Bâtılın da bâtil olduğunu şıp diye anlayıp, kendisini tanrı diye satan şeyin, alnında (*Hâzâ kâfirun*) “Kâfirin ta kendisi!” diye yazıldığını görecek basîret ihsan eylesin...

Rızasına uygun ömür sürüp, bâtılardan, yalanlardan, yanlışlardan, günahlardan, haramlardan uzak yaşayıp, Allah’ın rızasına uygun yaşayıp, cenneti kazanmayı nasîb etsin... Cehenneme düşmemeyi nasîb etsin...

Türkiye’de bir takım efeler de vardır, dünyanın başka yerlerinde de oluyor, cehennemi küçümsüyorlar, cenneti de küçümsüyorlar. Halbuki cehennem korkulacak şeylerin en muazzamıdır, cennet de istenilecek şeylerin en muazzamıdır. Cenneti istemek lâzım! Böyle alayla, maskaralıkla, lâubâlilikle ahireti helâk etmemesi lâzım insanların...

Allah-u Teâlâ Hazretleri lütfetsin... Kusurlarımız varsa, o kusurlarından dolayı kişiler gerçekleri göremiyorsa, gözleri perdeli ise, tevbe etsinler! Tevbe edince, gaflet perdesi gözünden kalkar. O zaman gerçekleri görür, ne kadar yanıldığını anlar.

Biliyorsunuz, Firavun en son anda anladı:

لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ

الْمُسْلِمِينَ

(يونس: ٩٠)

(Lâ ilâhe ille'llezî âmenet bihî benû isrâîle ve ene mine'l- müslimîn.) “Benî İsrâil’in inandığı Allah’a ben de şimdi inandım, ben de müslümanlardayım!” (Yunus, 10/90) dedi ama, en son anda dedi. En son an, tehlikeli bir andır. O hale düşmeden tevbe etmek lâzım!

عَجِّلُوا بِالتَّوْبَةِ قَبْلَ الْمَوْتِ

(Accilû bi't-tevbeti kable'l-mevt!) “Ölüm gelmeden evvel Cenâb-ı Hakk’a dönüşünüzü acele edin, tevbe edin, günahlardan çekilin!”

Dine sımsıkı sarılın! Cenâb-ı Hak çeşitli belâlar veriyor, uyanalım, aklımız başımıza gelsin diye... Bazen bir musibet bin nasihatten etkilidir. Bu zelzeleden, bu fitnelerden, fesatlardan ibret alalım, dinimize sarılalım, ahiretimizi kurtarmağa çalışalım!..

Ahiretini kurtarmaya çalışanı, Cenâb-ı Hak dünyada mahv ü perişan etmez; dünyası da, ahireti de iyi olur. Ama dünyasını dünya yapmak isteyenlerin, ahireti elinden kaçıdığı gibi, dünyalıktan da alnına yazılıandan fazlası eline geçmez.

Allah-u Teâlâ Hazretleri gaflet uykusundan cümlemizi uyandırsın... Ârif-i âgâh, âşık-ı sâdık, ahbine vefâlı kullardan olmayı nasîb eylesin... İmtihanı başarıp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı nasîb eylesin... Cennetiyle, cemâliyle cümlelerinizi müşerref eylesin...

Aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler!
Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

08. 10. 1999 - Medine

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

